

Områdefornyelse

TMU temamøde 29. januar 2024

VISION

København skal være en mangfoldig, sammenhængende og tryk by, hvor der er plads til og brug for alle byens borgere. Derfor skal grøn, sund og kreativ vækst samt livskvalitet styrkes i de udsatte byområder, så byen hænger sammen – både fysisk og socialt.

MÅL

København skal være en by uden udsatte byområder.

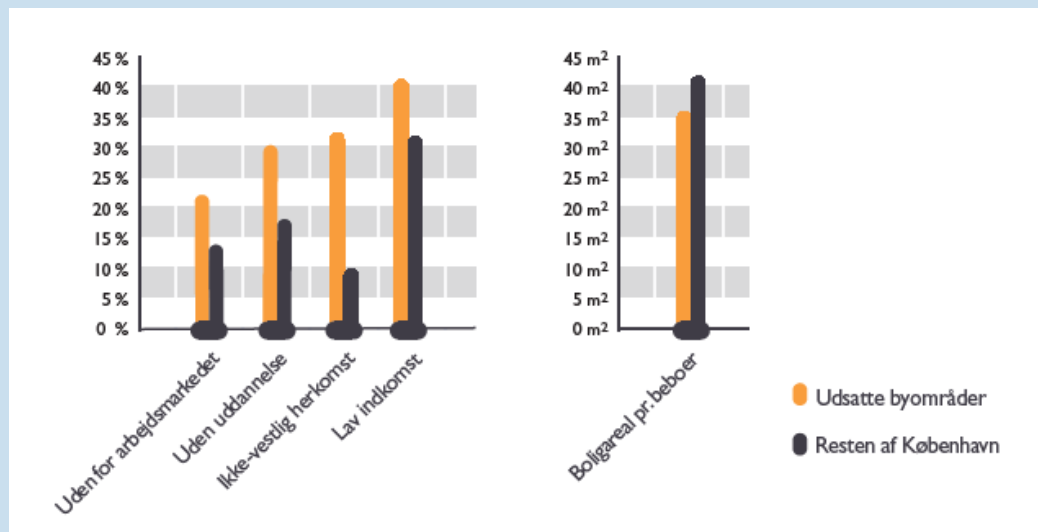
MILEPÆL

I 2025 skal de udsatte byområder være halvt så udsatte som i 2017.

POLITIK FOR
UDSATTE
BYOMRÅDER

De udsatte byområder

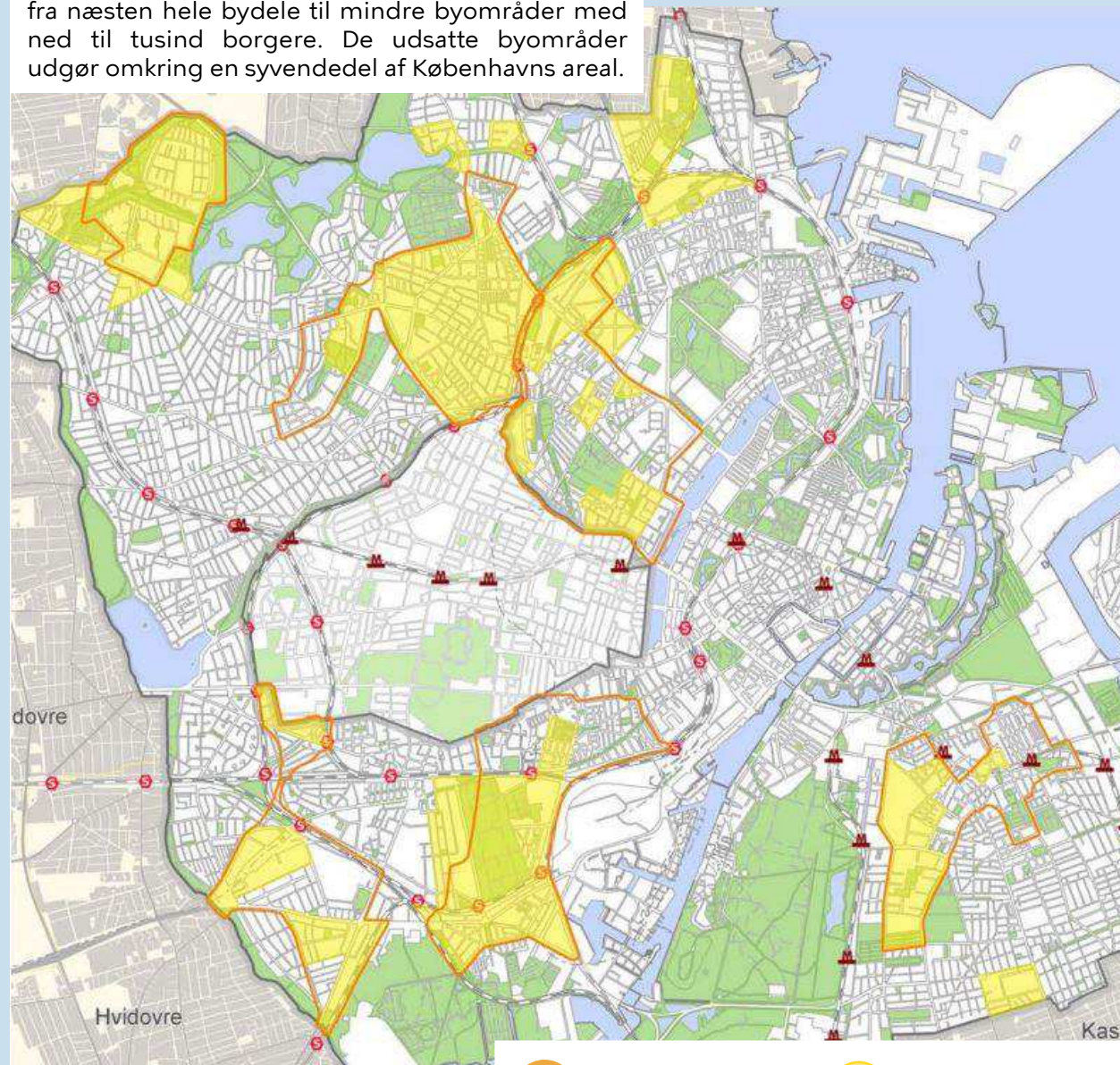

Udpegningskriterier

De udsatte byområder er udpeget på baggrund af en databaseret screening af København, på fem objektive udpegningskriterier, der i kombination med hinanden repræsenterer fysisk og social udsathed. Det kan derfor ikke kun være ét kriterie der gør et område udsat, men et flertal af sociale og fysiske problematikker.

- Beboere uden for arbejdsmarkedet
- Beboere uden uddannelse
- Beboere med lav indkomst
- Beboere med ikke-vestlige herkomst
- Boligareal pr. beboer

De udsatte byområder varierer meget i størrelse - fra næsten hele bydele til mindre byområder med ned til tusind borgere. De udsatte byområder udgør omkring en syvendedel af Københavns areal.

○ Områder i Politik for Udsatte Byområder fra 2011 ● Udsatte byområder 2017

De udsatte byområder

Udvikling

I perioden 2017-2021:

- Beboerne i de udsatte byområder er samlet set blevet lidt mindre udsatte.
- Sammenholdt med udviklingen for resten af København, følger de udsatte byområder den generelle udvikling.
- Udviklingen har dog været **mere positiv** i de udsatte byområder end i resten i København.
- Byen bevæger sig tættere på vision og milepæl i **Politik for Udsatte Byområder**.

Udvikling i udpegningskriterier 2017-2021						
Udsatte byområder	Års-tal for data	Udpegningskriterier for Politik for Udsatte Byområder				
		Gennemsnitligt boligareal pr. beboer (m2)	Andel uden for arbejdsmarkedet (%)	Andel med lav indkomst (%)	Andel med ikke-vestlig herkomst (%)	Andel uden ud-dannelse (%)
	2017	35,6	22,3	41,4	29,9	30,1
	2018	35,4	21,8	42,1	29,9	23,4
	2019	35,0	20,7	42,1	32,3	22,9
	2021	36,2	18,7	43,9	31,7	20,9
	2017-2021	0,60	-3,60	2,50	1,80	-9,20
Resten af København	Års-tal for data	Udpegningskriterier for Politik for Udsatte Byområder				
		Gennemsnitligt boligareal pr. beboer (m2)	Andel uden for arbejdsmarkedet (%)	Andel med lav indkomst (%)	Andel med ikke-vestlig herkomst (%)	Andel uden ud-dannelse (%)
	2017	41,6	13,9	31,3	8,5	17,7
	2018	41,2	13,8	31,9	8,8	12,1
	2019	41,6	13,2	32,5	10,0	12,3
	2021	42,0	12,5	34,7	10,9	10,6
	2017-2021	0,40	-1,40	3,40	2,40	-7,10

SCREENING

MONITORERING AF UDSAT BY

Antal indbyggere 2021

| 638.147 i alt (128.410 i udsat by)

Område for analysen

INGEN UDDANNELSE

20,60 %

Hele KK: 12,44 %

Ikke udsat: 10,15 %

LAV INDKOMST

43,92 %

Hele KK: 36,83 %

Ikke udsat: 34,67 %

IKKE-VESTLIG HERKOMST

32,38 %

Hele KK: 15,36 %

Ikke udsat: 10,91 %

UDEN FOR ARBEJDSMARKEDET

18,32 %

Hele KK: 13,16 %

Ikke udsat: 11,86 %

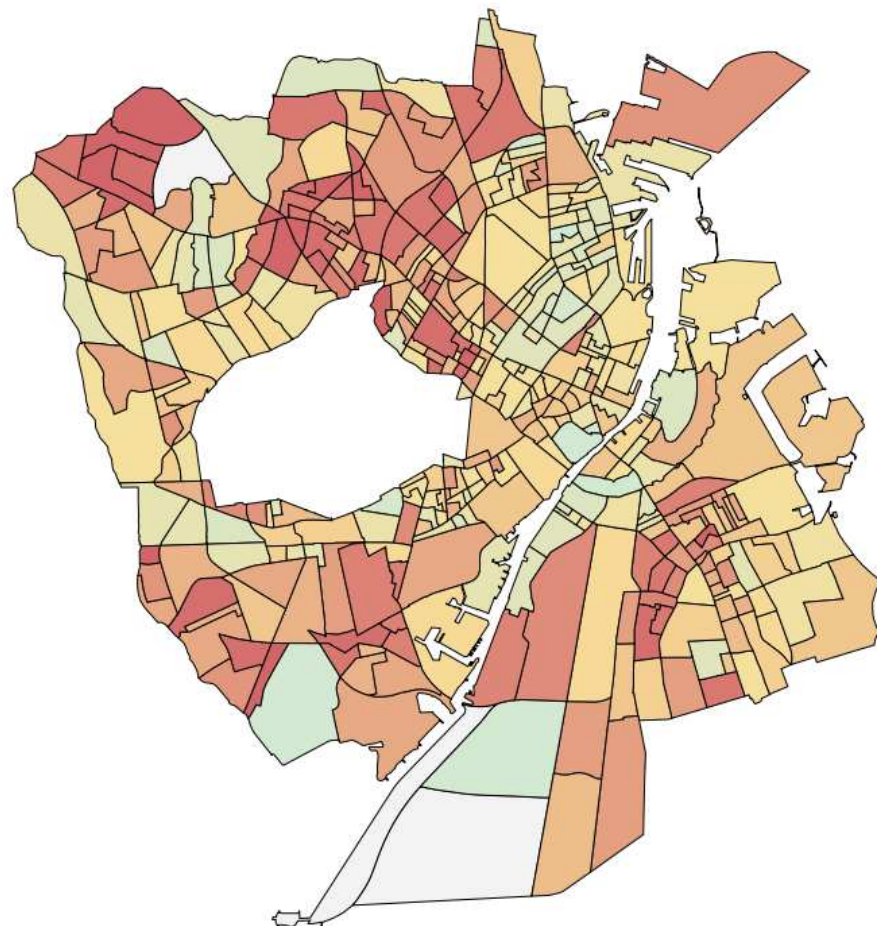
AREAL (M2) / PERSON

36,14

Hele KK: 40,84 %

Ikke udsat: 42,03 %

Københavns Kommune

Parametre til screeningen

- Markér alt
- Arbejdsmarkedstilknøytning
- Areal / person
- Herkomst
- Indkomst
- Uddannelse

Vis kun røder med mere end 200 indbyggere. (Påvirker ikke data.)

- Over 200 indbyggere

Vælg røde.

Rød farve indikerer en højere udsathed i fht. gennemsnittet.

Grøn farve indikerer lavere udsathed.

Vælg de parametre der skal indgå i screeningen øverst til venstre.

Tryk på røden for at se fordelingen mellem nøgleparametrene.

Rating Beskrivelse

1	Bedst
2	God
3	Middel
4	Dårlig
5	Værst

[Læs mere om screeningen her](#)

Statens parallelsamfundslister

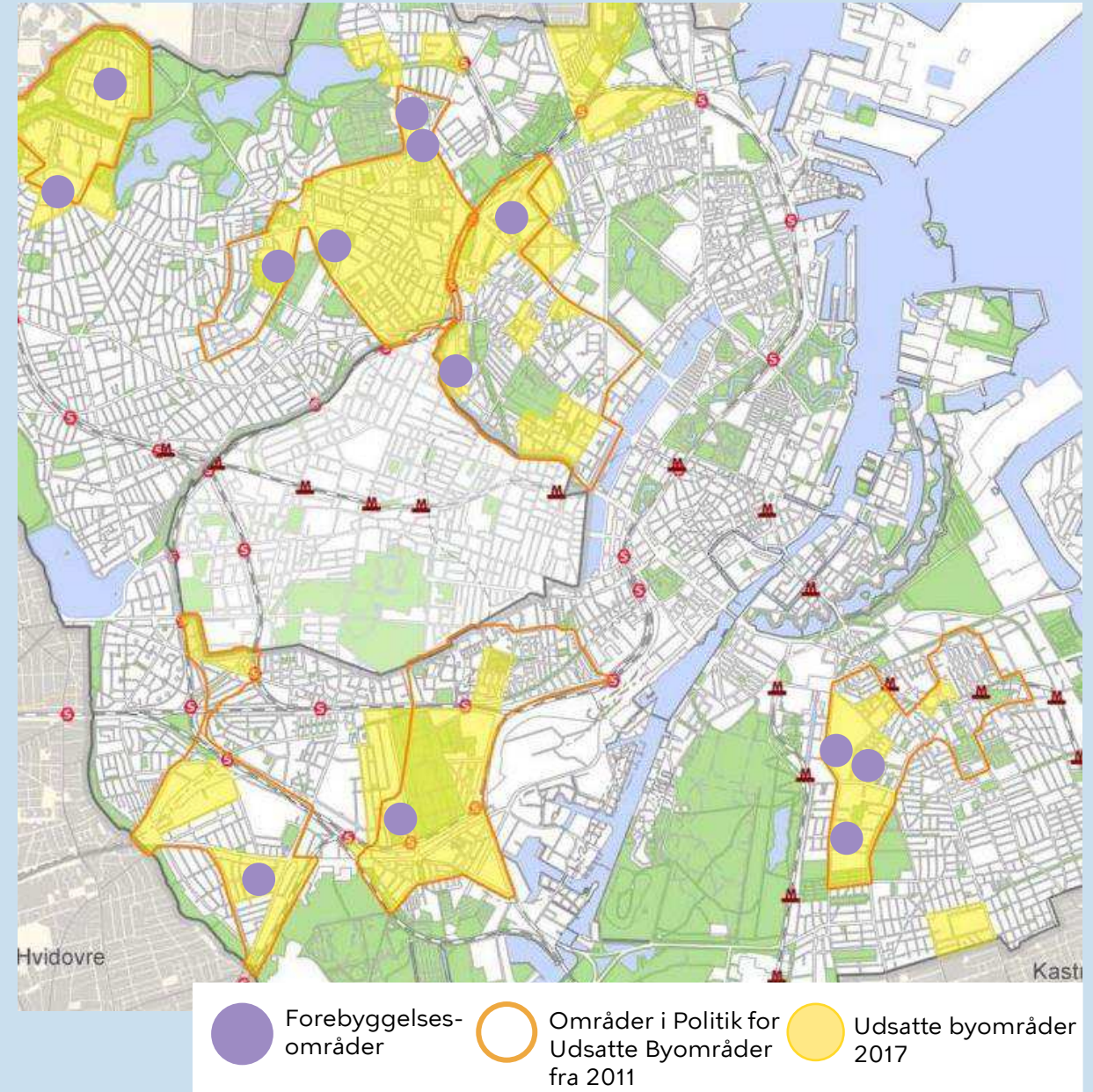
KATEGORIER

- Forebyggelsesområder
- Udsatte boligområder
- Parallelsamfund
- Omdannelsesområder

BOLIGOMRÅDER PÅ LISTEN

Forebyggelsesområder:

- Blågården
- Lundtoftegade (forandringsplan + områdefornyelse)
- Aldersrogade (forandringsplan + områdefornyelse)
- Folehaven
- Sjælør Boulevard
- Bellahøj
- Tingbjerg/Utterslevhuse
- Glumsøparken mv
- Bispeparken (forandringsplan + områdefornyelse)
- Bispevænget mv.
- Stærevej mv.
- Hørgården (forandringsplan + områdefornyelse)
- Gullandsgården
- Remisevænget

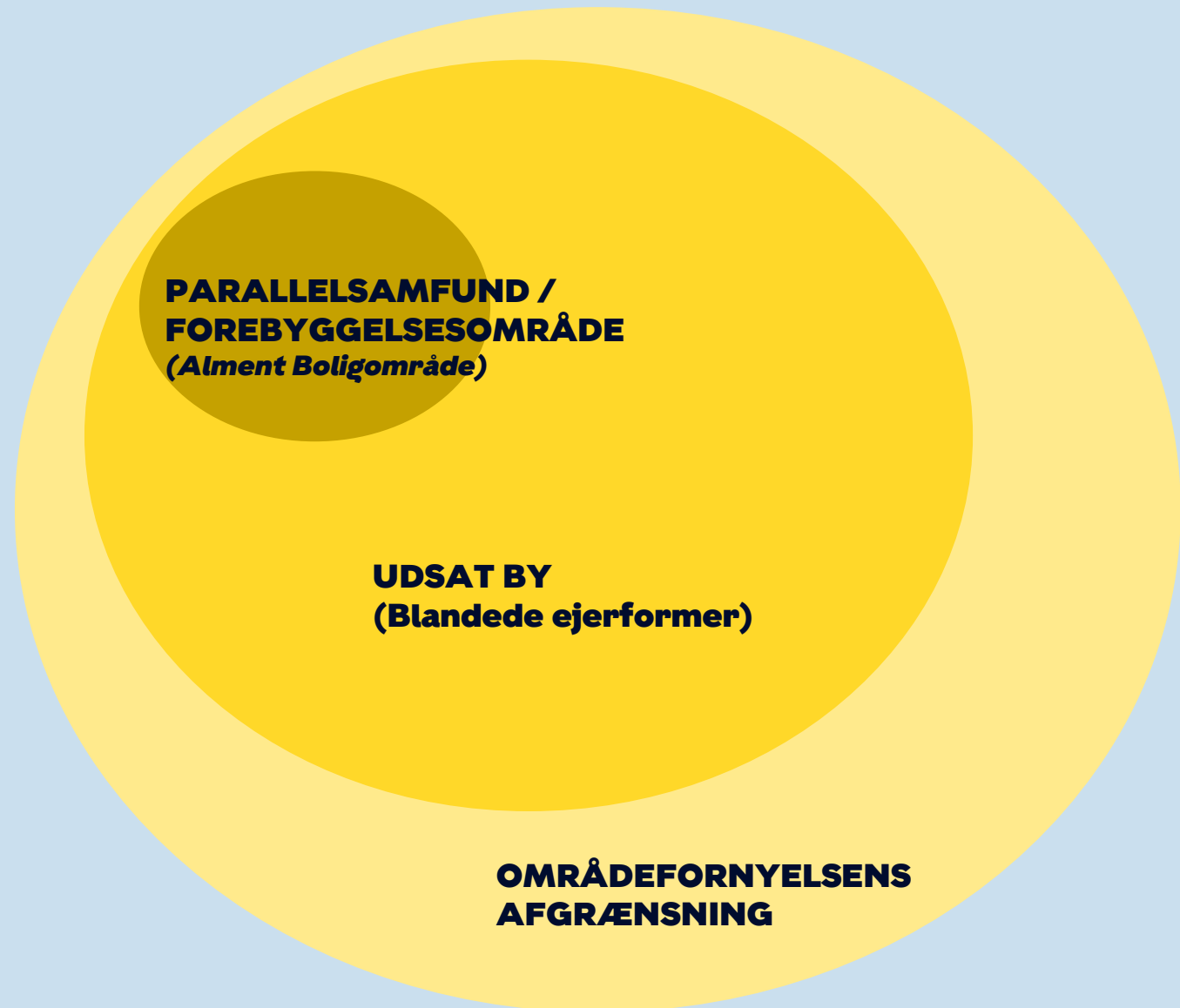

"Spejlægget"

Områdefornyelser er siden 2020 udpeget i forlængelse af de boligområder på statens lister, der får bevilget en forandringsplan.

Forandringsplanen forholder sig til udviklingen i det almene boligområde på statens liste ("Blommen").

Områdefornyelsen understøtter implementeringen af forandringsplanen, men har også fokus på at udvikle og bygge bro til det omkringliggende byområde ("Blommen og hviden"). Udviklingen sker i dialog med forvaltninger, boligorganisation og kvarterets beboere.

Byfornyelsens økonomi

Byfornyelsesrammen på 164 mio. kr. om året udmøntes automatisk via indkaldelsescirkulæret.

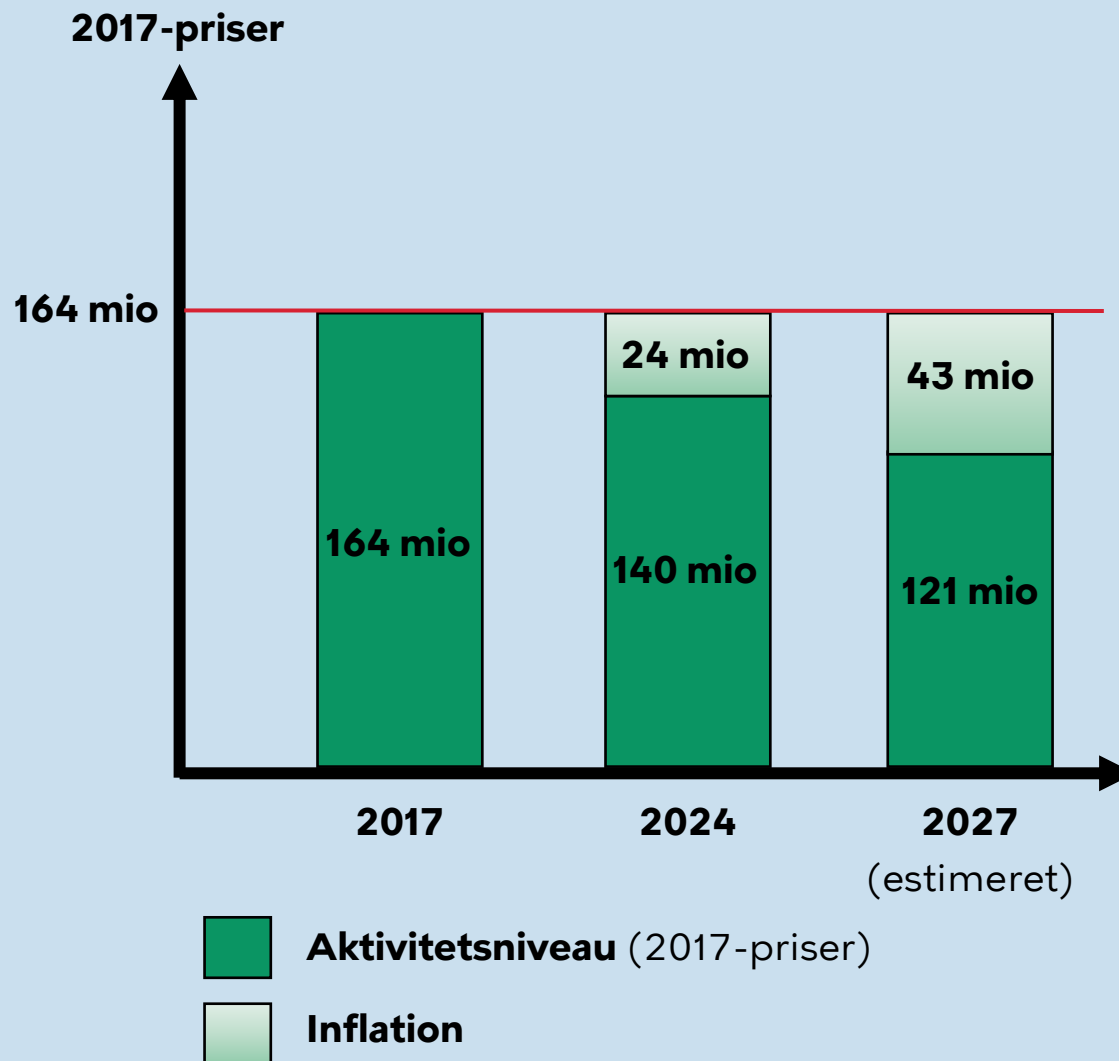
Årligt redegøres i **byfornyelsesredegørelsen** til TMU for, hvordan rammen har været disponeret året før samt hvordan den påtænkes disponeret i det indeværende år.

Projekter inden for byfornyelse besluttet ved **selvstændige indstillinger** til TMU/BR.

BR har i 2017 vedtaget en fordelingsnøgle på 60 % til bygningsfornyelser, 16 % gårdhaver og 24 % områdefornyelser. Det vil sige, at der er **39,4 mio. kr. til områdefornyelser om året.**

Byfornyelsesrammen er **ikke blevet pris- og lønreguleret** siden 2017.

→ Konsekvens: **Faldende aktivitetsniveau - fra 5 til 3 igangværende områdefornyelser i 2027.**

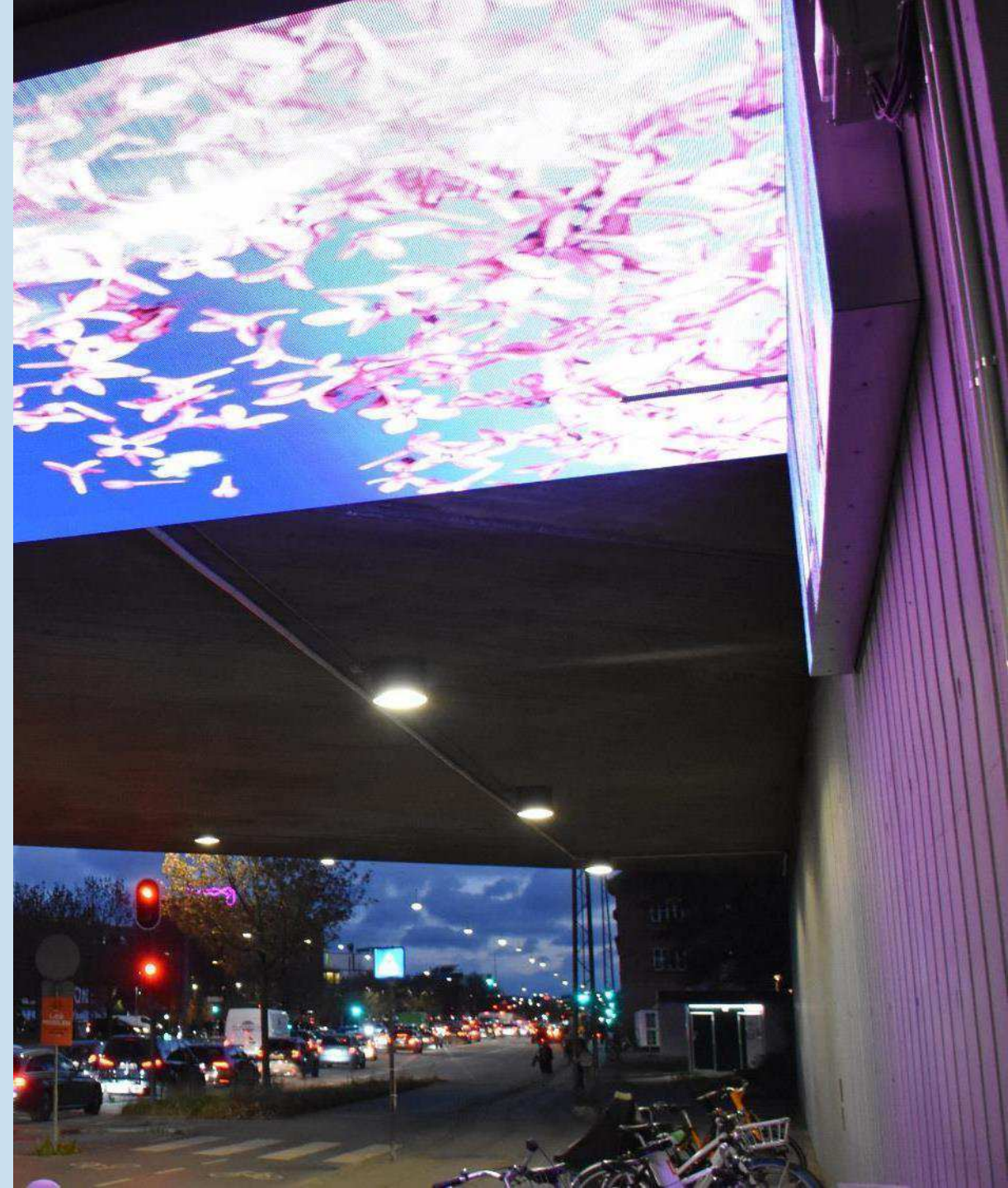
Områdefornyelsens økonomi

Hver områdefornyelse er **én samlet anlægsbevilling**, som skal dække alle udgifter.

Det gælder fx lokaleleje, kontorartikler, ledelse, fundraising, økonomistyring, administration, HR og projektledelse samt alle udgifter forbundet med borgerinddragelsen såsom kommunikation og forplejning.

En områdefornyelse koster ca. 4,3 årsværk i 5 år.

Heraf anslås ca. 2 årsværk at gå til gennemførelse af de sociale, kulturelle og klimarelaterede indsatser.

Nuværende områdefornyelser

Husum
2026-2031

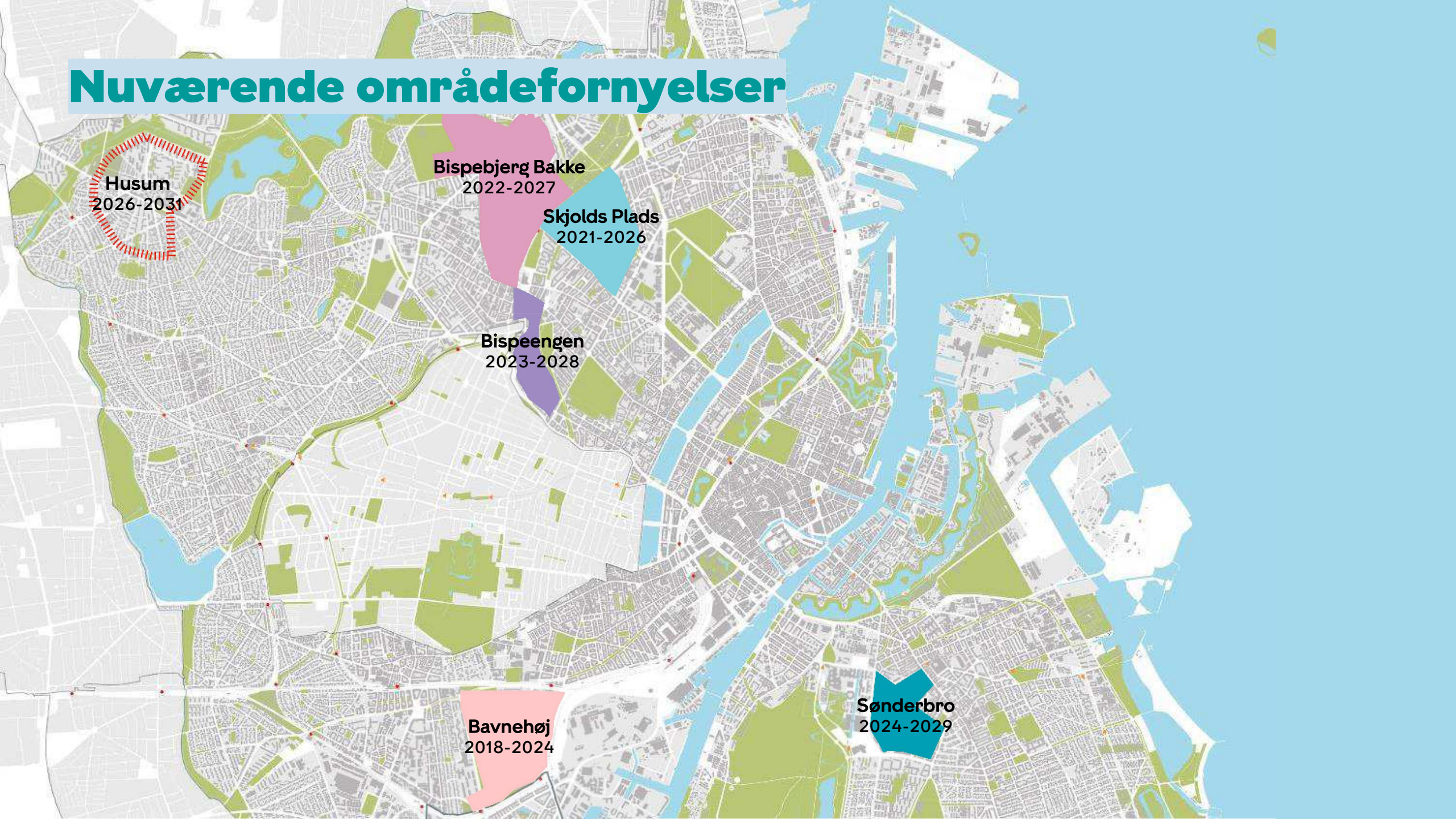
Bispebjerg Bakke
2022-2027

Skjolds Plads
2021-2026

Bispeengen
2023-2028

Bavnehøj
2018-2024

Sønderbro
2024-2029

Områdefornyelsen kort

6-årig bystrategisk indsats med **10-15 årigt** perspektiv.

Typisk mellem **5.000 og 15.000 beboerne** med **dårligere gennemsnitlige livschancer** end andre københavnere. Fx. er middellevealderen på Nørrebro (77,0 år) næsten 7 år lavere end i Indre By (83,7 år).

Grundbudgettet er 60-80 mio. kr. pr. områdefornyelse. Arbejder strategisk for at **tiltrække ekstra investeringer**.

Områdefornyelser har **hjemmel i byfornyelsesloven** som et helt særligt værktøj til at igangsætte eller understøtte en positiv udvikling af et udsat byområde.

Tager udgangspunkt i KK's **politikker og strategier**, og inddrager **kvarterets beboere, erhvervsliv, foreninger og aktører**, så byudviklingen bliver forankret lokalt.

Inddragelse i Områdefornyelsen

Områdefornyelse er et **velafprøvet koncept** i byudviklingen

- Inddragelse i **alle faser** af områdefornyelsen.
- **Samskabelse** med alle relevante og berørte aktører.
- **Lokal organisering** med styregruppe og arbejdsgrupper.

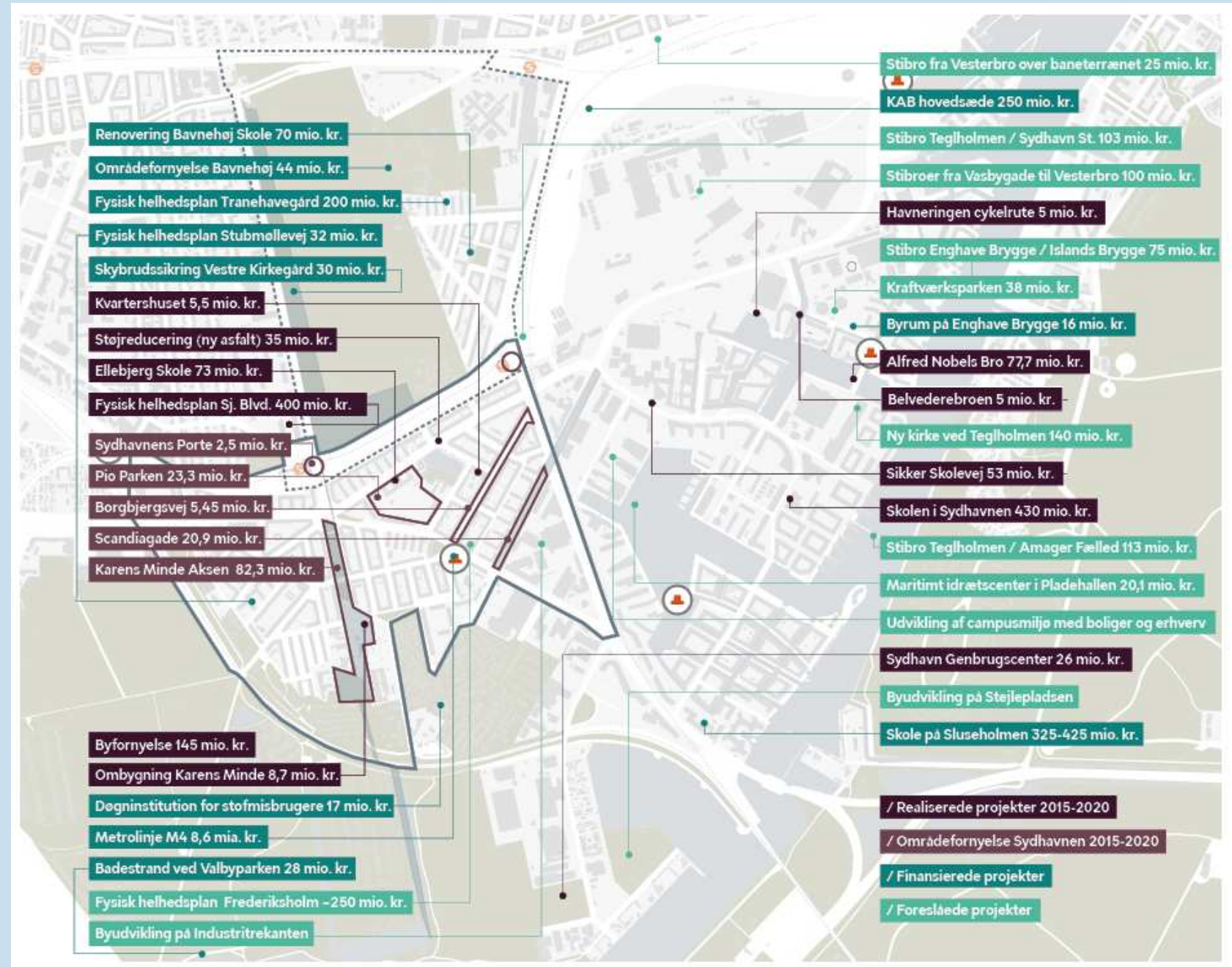
FORMÅL MED INDDRAGELSEN

- Skabe **tillid** i kvarterer, hvor den generelle tillid til offentlige institutioner er udfordret.
- Nå de københavnere, **der normalt ikke deltager** i udviklingen af deres byområde – og som kræver en mere målrettet indsats.
- **Kvalificere projekterne**, så de lokale behov og ønsker tilgodeses bedst muligt i den endelige løsning.
- Fremme **empowerment** så kvarterets aktører bliver bedre i stand til at deltage i udviklingen af deres byområde – også efter områdefornyelsen er slut.

Det store Sydhavnsløft

- Meget **udsat byområde** i det gamle Sydhavnen.
- **Massive investeringer for ca. 10 mia. kr.** i bydelen.
- Binde de **store infrastrukturelle** greb sammen.
- Giv kvarteret **en stemme**.
- Skabe **merværdi** for hele Sydhavnen.

I 2014 pegede sydhavnerne på

- **Mangel på** indbydende grønne områder.
- Boligerne er **utidssvarende**, kolde/højt energiforbrug.
- Fastholde **mangfoldig** beboersammensætning.
- Fastholde **lokalt by- og handelsliv** trods nedlukningen af Mozarts Plads.

Sydhavnen 2023

- **Scandiagade, Energioptimering, Borgbjergsvej** strøggadefællesskab, **de to s- stationer, Karens Minde Aksen, Pio Parken**
- **Kommende metro på Mozarts Plads** (Anker Jørgensens Plads & drikke-problematik)

Karens Minde Aksen 2015

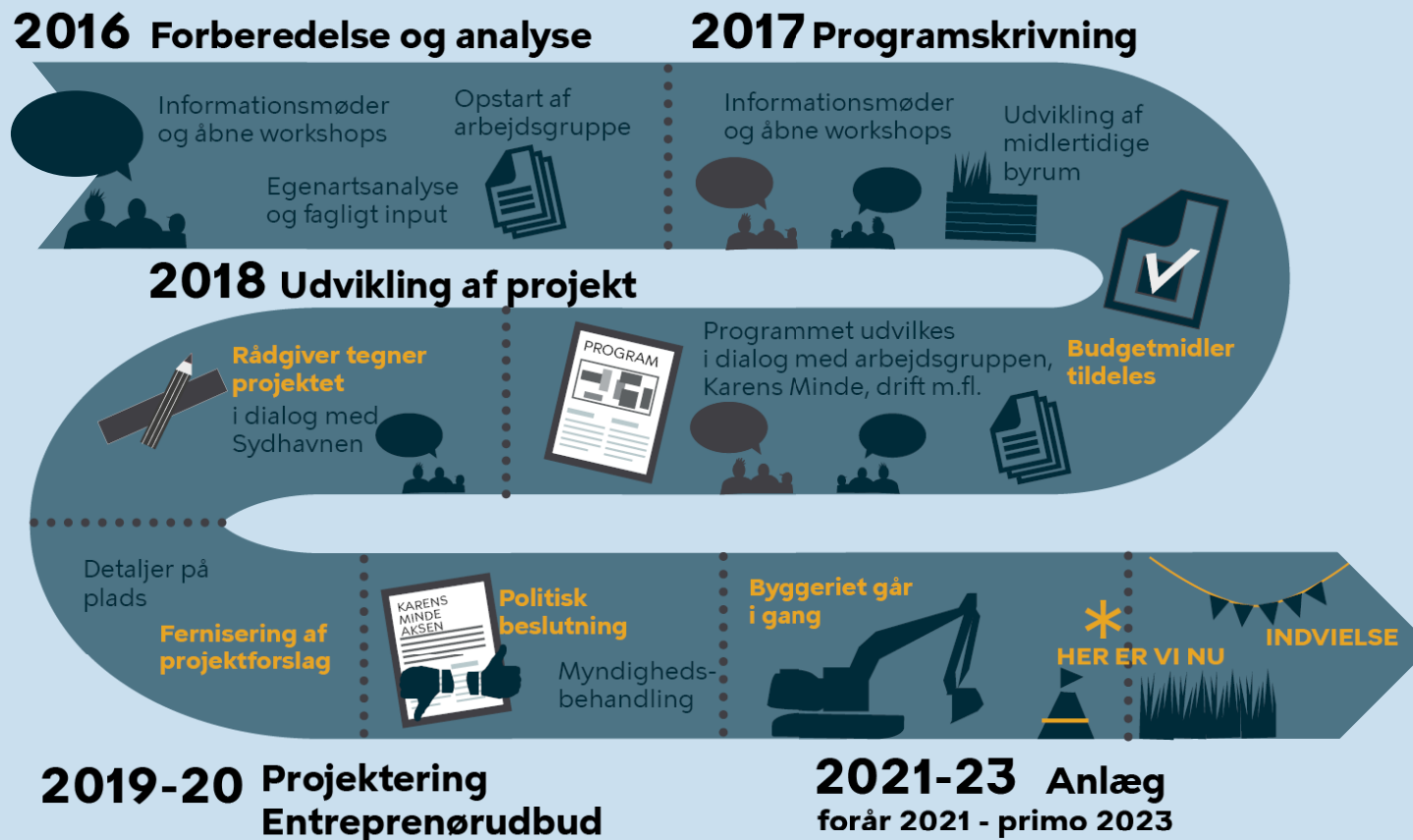
- Midt i det gamle Sydhavnen, men **svært at finde**.
- **Kulturliv** for store og små med bl.a. foreningsdrevet kulturhus, bibliotek og Børnekulturhus.
- Et **grønt åndehul**, men **nedslidte udearealer** og store **problemer med regnvand**.

Karens Minde Aksen 2016-2023

Inddragelse hele vejen på mange forskellige måder

- Åbne workshops
- Arbejdsgruppemøder
- Gåture
- Gademøder
- Interviews
- Hurtiggruppemøder
- Tegnestuebesøg
- Udstilling af forslag
- Midlertidige eksperimenter
- Nyhedsbrev

Karens Minde Aksen 2023

- **Sammenhængende grøn forbindelse** - Ledes naturligt gennem aksen og til Karens Minde.
- **Pladdannelse omkring bygningerne** - Bedre muligheder for at bruge udearealerne til arrangementer.
- Plads til 15.000 m³ regnvand - **vandet styres.**
- Et **nyt naturelement** (permanent vandspejl).
- Understøtter **et godt hverdagsliv** for sydhavnerne.

An aerial photograph of a residential neighborhood. In the center-left, there is a large, multi-story red brick building with a prominent gable roof. To its right, a winding, light-colored path or road curves through a green lawn. Further right, a small pond is visible, surrounded by trees and a paved area. The surrounding area is filled with various residential buildings, including smaller houses and larger apartment blocks, interspersed with trees and green spaces. The overall scene is bright and clear, suggesting a sunny day.

Video om "Det Store
Sydhavnsløft"

fra Byplanprisen 2023

<https://www.byplanlab.dk/node/6610>